

Κείμενο

[«Εκφοβισμός», ένα «σπορ» που συνηθίζεται στους χώρους εργασίας]

Μπορεί οι Κινέζοι να μας έμαθαν ότι μια φωτογραφία λέει περισσότερα από ό,τι χίλιες λέξεις, όμως οι Βρετανοί με μία και μόνο λέξη – που συνήθως δε μεταφράζεται – μπορούν να περιγράψουν μία ολόκληρη κατάσταση και συμπεριφορά. Αυτό συμβαίνει με τον εκφοβισμό (bullying) που, όταν συναντάται σε ένα εργασιακό περιβάλλον, δεν απέχει πολύ από το να σημαίνει «ταύρος σε υαλοπωλείο». Ο «ταύρος» συνήθως είναι κάποιος προϊστάμενος με επιτυχή καριέρα στην επιχείρηση, κάτι που εκμεταλλεύεται και χρησιμοποιεί ο ίδιος για να καλύπτει την κοινωνική και **αντιπαιδαγωγική συμπεριφορά** του.

Συνήθως οι «ταύροι» επιτίθενται σε άτομα που τα θεωρούν αδύναμα – κατά προτίμηση νεοφερμένους και γυναίκες – χωρίς να εξαιρούν και τους δυνατούς «στόχους», έτσι, σαν ένα παιχνίδι εξουσίας, επιβεβαίωσης και επικράτησης **μέχρι τελικής πτώσης**, όπως συμβαίνει στις κοκορομαχίες – παράνομες πλέον ακόμη και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Το «σπορ» του εκφοβισμού ανθεί στα εργασιακά περιβάλλοντα και ενισχύεται από την έλλειψη σχετικής πολιτικής εκ μέρους των εργοδοτών ή από τη «σιωπή των αμνών», που έχουν αφομοιώσει τη «χρυσή οδηγία» ότι ο καλός καριερίστας όσο λιγότερο παίρνει θέση στους καβγάδες των άλλων τόσο πιο ασφαλής είναι και τόσο πιο γρήγορα θα ανέλθει τη σκάλα της ιεραρχίας.

Ο εκφοβισμός μπορεί να εκδηλώνεται με φραστικό εκφοβισμό, κοροϊδίες, αρνητικά σχόλια, παρενόχληση κάθε είδους, επαγγελματικό παραμερισμό, φωνές και με εμφανή την επιθετικότητα στη γλώσσα του σώματος. Η ζημιά που προκαλεί στα άτομα, τα οποία δέχονται τη συμπεριφορά – κυρίως όταν πρόκειται για προσωπικότητες ήπιες και χαμηλών τόνων – αλλά και στις ίδιες τις επιχειρήσεις έχει εκτιμηθεί ως σοβαρή. Το κόστος για την επιχείρηση είναι η **μείωση της παραγωγικότητας** και της αποδοτικότητας των «θυμάτων» εργαζομένων, η αύξηση των εξόδων της για νέες προσλήψεις αλλά και για τη συγκράτηση του καλού προσωπικού της και κυρίως η αμαύρωση της εικόνας της.

Όσο για τα άτομα που πέφτουν θύματα του εκφοβισμού, υποφέρουν από το άγχος και τις ασθένειες που αυτό τους προκαλεί. Παρουσιάζουν προβλήματα πνευματικής υγείας, έχουν κακή απόδοση, χάνουν το ηθικό τους και φτάνουν στη νευρική κατάρρευση. Ιδιαίτερος σοβαρό, ωστόσο, γίνεται το φαινόμενο αυτό – καθώς αντανακλά την έλλειψη κοινωνικής ευθύνης εκ μέρους της επιχείρησης – όταν γίνεται ανεκτό να πλήττει άτομα που παίρνουν το βάπτισμα του πρώτου εργασιακού περιβάλλοντος. Ενήλικα «παιδιά», που δεν πρόλαβαν ακόμη να αποτινάξουν το

μεγάλο άγχος των πολύχρονων σπουδών τους, άπειρα από τους άγραφους νόμους της ζούγκλας του επαγγελματικού ανταγωνισμού, γεμάτα όνειρα και ελπίδες για την πρώτη επιβεβαίωσή τους από τους «άξιους» και τους φτασμένους.

Το Ινστιτούτο Μάνατζμεντ¹ στη Βρετανία έχει από καιρό συμβουλεύσει τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν πολιτικές καταπολέμησης της συμπεριφοράς αυτής και να παρακολουθούν στενά την εξέλιξη του φαινομένου. Να εκπαιδεύσουν τα στελέχη τους, για να αντιμετωπίσουν τέτοια επεισόδια και να εγκαταστήσουν τηλεφωνικές γραμμές άμεσης δράσης για τα τυχόν θύματα. Συνιστά, επίσης, την έκδοση σχετικού φυλλαδίου με συμβουλές και οδηγίες αντιμετώπισης. Το Ινστιτούτο προτείνει στους εργαζομένους από την πρώτη στιγμή που αντιληφθεί κάποιος μία τέτοια συμπεριφορά να αναζητήσει σχετικές αποδείξεις. Να προσπαθήσει μάλιστα να πληροφορηθεί αν ο εργοδότης τους έχει υιοθετήσει πολιτική κατά της **απαράδεκτης** αυτής συμπεριφοράς εναντίον του.

Χρ. Δαμουλιάνου, εφ. *Καθημερινή της Κυριακής*, 14.04.2013 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80 -100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Γιατί, κατά την αρθρογράφο, ο εκφοβισμός στους εργασιακούς χώρους έχει ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες τόσο για τα άτομα όσο και για τις επιχειρήσεις συνολικά; (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2.α. Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες εξασφαλίζεται η συνοχή στην πέμπτη παράγραφο (Το Ινστιτούτο... επιχείρησης) του κειμένου.

(μονάδες 2)

¹ Οργανισμός που μελετά την εκπαίδευση, διοίκηση, διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις (και σε κάθε εργασιακό χώρο), με σκοπό τη βελτιστοποίηση της απόδοσης. Στα πλαίσια αυτά διερευνώνται επίσης οι εργασιακές συνθήκες και οι ανθρώπινες σχέσεις των εργαζομένων.

B2.β. Ποια σχέση συνοχής δηλώνουν;

(μονάδες 3)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να δημιουργήσετε μία πρόταση για κάθε λέξη/φράση του κειμένου με την **έντονη γραφή: αντιπαιδαγωγική συμπεριφορά, μέχρι τελικής πτώσης, μείωση της παραγωγικότητας, εξέλιξη, απαράδεκτης** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κλπ.)

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)